

Na een lange studie met behulp van internet, maar vooral van het standaardwerk van Johan Brouwer uit 1939, zijn we aan het schrijven gegaan. Vorige zomer hadden we al een inspirerende studiereis door Spanje gemaakt langs de steden en kastelen die belangrijk zijn voor het stuk. We ontdekten dat veel moderne Spaanse historici, maar ook romanschrijvers zich op dit moment intens met Johanna bezighouden. Die wijzen allemaal op de enorme geschiedvervalsing van de werkelijkheid. Daarbij stellen ze zich de vraag of Johanna gek zou zijn geworden uit liefde voor haar man, de Vlaamse Filips de Schone, zoals de officiële versie van de geschiedenis wil. Of dat ze slachtoffer is geworden van de strijd om de macht tussen diezelfde Filips en haar vader Ferdinand van Aragon. Bij 'Juliana's Derde Weg' viel ons al op dat iedereen alleen dat vertelt wat hem of haar goed uitkomt. Maar bij deze "Eerste Koningin van de Nederlanden" spannen de leugens wel erg de kroon! En dus is de werkelijkheid altijd nog veel waanzinniger dan wij kunnen bedenken.

Hoe dan ook, het wordt een ontroerende en dramatische voorstelling. Maar ook een uitermate onderhoudende, spannende en multidisciplinaire productie, dit keer zelfs met zang en dans. Een tragedie met komische intermezzo's. Over macht en onmacht. Over waanzin, werkelijkheid en fantasie. Een verhaal uit het verleden dat nog verrassend actueel is. Gelardeerd met melancholische liederen en dans. In kleurrijke kostuums. Met Ineke ter Heege als Johanna van Castilië, Bartho Braat als Karel V, Jan-Jaap Jansen als de Nar, Maeve van der Steen als haar Verzorgster en Tamara Markus als haar dochter. Regie: Jan-Jaap Jansen.

Johanna de Waanzinnige of de waanzin van de werkelijkheid

opsluiten. Zoon Karel V die bij zijn moeder is weggehouden door het Vlaamse hof wordt keizer van het heilige Roomse Rijk en neemt botweg haar plaats in.

Johanna is eigenzinnig en hartstochtelijk en zal de geschiedenis ingaan als 'de Waanzinnige'. Maar was ze dat ook? Tot voor kort ging iedereen daar klakkeloos van uit. Maar moderne studies laten een totaal andere vrouw zien, die behoorlijk goed onderlegd was. Die afwijkende meningen had over de inquisitie, de uitroeiing en verbanning van de Joden en de Moslims uit Spanje. Die kritiek had op de oppermachtige katholieke kerk. Dus is ze een hinderlijke sta-in-de-weg voor haar familieleden, die de macht niet wensen af te staan aan een zo'n rebelse vrouw. Haar eenzaamheid wordt in ons stuk opgevolgd door een mysterieuze nar, die de wildste verhalen vertelt. Bestaat hij in haar verbeelding of is ie echt? Samen zingen ze weemoedige liedjes en fantaseren ze over liefde en vrijheid. Of ze bedenken een bizarre geschiedenis over een edelman die teveel ridderverhalen heeft gelezen en haar komt bevrijden. Haar strenge verzorgster probeert Johanna bij de les te houden, maar raakt zelf verward in dit spel tegen de waanzin.

Dan komen de Spaanse steden in opstand tegen de Vlaamse overheersing. De comuneros. Ze bevrijden Johanna en roepen haar uit tot koningin. Zoon Karel slaat deze opstand bloedig neer en na een felle ruzie met zijn moeder sluit hij haar voorgoed op. Een tragedie voor Johanna, die ook nog altijd voelbaar is bij de Castillianen in het moderne Spanje. Ieder jaar op festivals wordt deze opstand herdacht en bezongen met liederen over het verzet tegen de tiran Karel V die niet eens hun taal sprak en niets van hun cultuur begreep.

Foto: Michel Verdooren

OKTOBER				
wo 15	Hilversum	Theater Achterom	035 - 6233993	20.30
do 16	Roden	De Wisinghof	050 - 5010634	20.30
di 21	Bodegraven	Het Evertshuis	0172 - 618484	20.00
za 24	Maassluis	Koningshof	010 - 5917822	
			Mastersound	20.30
zo 26	Heemstede	Casca de Luifel	023 - 5483838	20.15
di 28	IJsselstein	Fulcotheater	030 - 6878833	20.15
do 30	Almelo	Hof 88	0546 - 850264	20.15

NOVEMBER				
di 4	Hoofddorp	De Meerse	023 - 5563707	20.15 PREMIÈRE
di 11	Amsterdam	Theatercompagnie inclusief arrangement	020 - 5205320 / 0900 0191	20.30
wo 12	Amsterdam	Theatercompagnie inclusief arrangement	020 - 5205320 / 0900 0191	20.30
do 13	Amsterdam	Theatercompagnie inclusief arrangement	020 - 5205320 / 0900 0191	20.30
vr 14	Amsterdam	Theatercompagnie inclusief arrangement	020 - 5205320 / 0900 0191	20.30
za 15	Amsterdam	Theatercompagnie inclusief arrangement	020 - 5205320 / 0900 0191	20.30
vr 21	Malden	Maldensteijn	024 - 3572479	20.15
ma 24	Brussel	C & K St Pieter Woluwe (+32) (o) 2 7730591		20.15
woe 26	Hoogeveen	De Tamboer	0528 280180	20.15 +Inleiding
za 29	Eersel	de Muzneval	0497 - 515997	20.00 +Inleiding

DECEMBER				
di 9	Helmond	t Speelhuis	0492 - 587 000	20.15
wo 10	Zutphen	De Hanzehof	0575 - 51 20 13	20.00
do 11	Laren	Singer Laren	035 - 5393933	20.15
vr 12	Veghel	De Blauwe Kei	0413 - 342555	20.15 + Inleiding
za 13	Wageningen	Junushoff	0317 - 465500	20.15
vr 19	Rijswijk	Schouwborg	070 - 3360336	20.15 +Inleiding
za 20	Diemen	Omval	020 - 6001897	20.30 +Inleiding

JANUARI				
do 8	Lochem	Schouwborg	0573 - 251081	20.00
vr 9	Zevenaar	Musiater	0316-524477	20.15
za 10	Purmerend	De Purmaryn	0299 - 432205	20.15
di 13	Baarn	de Speeldoos	035 - 5418050	20.15 +Inleiding
wo 14	Steenwijk	de Meenthe	0521 - 513888	20.00
do 15	Sittard	Schouwborg Sittard - Geleen	046 - 4524400	20.00
vr 16	Amstelveen	Schouwborg	020 - 5475175	20.00
ma 19	Breda	Chassétheater	076 - 5303132	20.30 + Inleiding
di 20	Uden	Markant	0413-256110	20.15
woe 21	Zaltbommel	De Poorterij	0418 - 681888	20.15
do 22	Stadskanaal	Geert Teis	0599 631731	20.30
vr 23	Hilversum	Gooiland	035 - 6212331	20.15
za 24	Heerenveen	Posthuis	0513 619494	20.15
di 27	Gouda	Schouwborg	0182 - 513750	20.00
wo 28	Nijmegen	Schouwborg	024 3221100	20.00 + Inleiding
do 29	Assen	Theater IOC / De Schalm	0592 - 310200	20.15
vr 30	Bergen Op Z.	De Maagd	0164 - 280555	20.15
za 31	Zeist	Figi Theater	030 - 692 74 00	20.15

FEBRUARI				
zo 1	Vlaardingen	Stadsgehoorzaal	010 - 434 05 00	14.00
di 3	Eindhoven	Park Theater	040 - 2111122	20.30 + Inleiding
wo 4	Gorinchem	De Nieuwe Doelen	0183 - 692222	20.15
do 5	Zaandam	Zaantheater	075 - 6555333	20.15
vr 6	Sassenheim	't Onderdak	0252 - 225874-	20.15
za 7	Veenendaal	De Lampegiet	0318-540141	20.00
do 12	Doetinchem	Amphion	0314 - 376000	20.00
vr 13	Nieuwegein	De Kom	030 - 6045554	20.15
za 14	Lelystad	Agoratheater	0320 - 239 239	20.15
wo 18	Deventer	Schouwborg	0570 - 683515	20.00 +Inleiding
za 21	Wassenaar	De Warenar	070 - 5118382	20.15
do 26	Middelburg	Stadsschouwborg	0900 - 3300033	20.00
vr 27	Den Haag	De Regentes	070 - 3637798	20.15 + Inleiding
za 28	Den Haag	De Regentes	070 - 3637798	20.15 + Inleiding

Speelbal van de macht

In een grauwe burcht in Tordesillas in Spanje wordt Johanna van Castilië vanaf haar 28e gevangen gehouden. Nadat haar moeder Isabella is gestorven, is zij de troonopvolgster over een rijk waar de zon nooit ondergaat, waartoe ook de

Nederlanden behoren. Maar als speelbal van de macht zal ze nauwelijks de kans krijgen te regeren. Er wordt namelijk op leven en dood gevochten om de troon waar zij eigenlijk recht op heeft. Filips wil met zijn Vlaamse vrienden Spanje aan Bourgondië plakken. Haar vader Ferdinand wil het zopas verengde Spanje voor zichzelf houden en laat zijn dochter

